ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΝΟΜΙΚΑ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Έγγραφο συζήτησης που εκπόνησε η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Δικαιώματα των Ατόμων Μεγαλύτερης Ηλικίας

(GAROP)

30 Ιανουαρίου 2026

Περίληψη

Το παρόν έγγραφο εκπονήθηκε από την Παγκόσμια Συμμαχία για τα Δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (GAROP) ως έγγραφο συζήτησης για την οργανωτική σύνοδο της Διακυβερνητικής Ομάδας Εργασίας Ανοικτής Σύνθεσης του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών με σκοπό την εκπόνηση ενός διεθνούς νομικά δεσμευτικού μέσου για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (18 έως 20 Φεβρουαρίου 2026).

Σκοπός του εγγράφου είναι να προωθήσει μια ουσιαστική συζήτηση μεταξύ των κρατών μελών, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η διακυβερνητική ομάδα εργασίας θα πρέπει να προσεγγίσει την εκπόνηση του νέου νομικού μέσου. Το κείμενο διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά μιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου εννοιολογικού πλαισίου για τη συνθήκη, των βασικών αρχών της και των γενικών υποχρεώσεων των κρατών μερών της συνθήκης.

Το έγγραφο δεν προορίζεται να αποτελέσει μια εξαντλητική ή τελική δήλωση ούτε να παρέχει μια λεπτομερή πρόταση για τη σύμβαση, άρθρο προς άρθρο. Ούτε παρουσιάζει λεπτομερώς τον κατάλογο των δικαιωμάτων και των θεμάτων που θα πρέπει να περιλαμβάνονται, ούτε τις λεπτομέρειες των κατάλληλων διεθνών και εθνικών διαδικασιών παρακολούθησης και εφαρμογής, αν και εκθέτει ορισμένες γενικές σκέψεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σχετικά με αυτά τα θέματα.

Επίσης, δεν εξετάζει το σημαντικό ζήτημα των μορφών συμμετοχής των ατόμων

μεγαλύτερης ηλικίας και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, στη διαδικασία σύνταξης, καθώς η GAROP έχει ασχοληθεί με αυτά τα ζητήματα σε άλλα έγγραφα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
από την People Behind

στο πλαίσιο του έργου

A historic moment for the rights of older people

– Advancing the dialogue in Greece

Με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Co-funded by
the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 5

ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ 7

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ 9

Α. Επιβεβαίωση, περαιτέρω ανάπτυξη και καινοτομία στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών..... 9

Β. Ισότητα και μη διάκριση - Απαγόρευση και πρόληψη της ηλικιακής διάκρισης και της διάκρισης λόγω ηλικίας – Ουσιαστική και μετασχηματιστική ισότητα 11

Γ. Συνέπεια με τις υφιστάμενες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα 12

Δ. Εφαρμογή στις ενέργειες κρατικών φορέων και ιδιωτικών, μη κρατικών φορέων 12

Ε. Ρητό δικαίωμα σε ένδικα μέσα 13

ΔΟΜΗ 13

Ι. Προοίμιο – σκηνικό και αιτιολόγηση της συνθήκης 14

ΙΙ. Δήλωση των βασικών αρχών της Σύμβασης για τα Άτομα Μεγαλύτερης Ηλικίας..... 15

ΙΙΙ. Γενικές υποχρεώσεις βάσει της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 16

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ..... 17

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ 18

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΝΟΜΙΚΑ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Έγγραφο προς συζήτηση που εκπόνησε η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Δικαιώματα των Ατόμων Μεγαλύτερης Ηλικίας (GAROP)

30 Ιανουαρίου 2026

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η απόφαση του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, στο ψήφισμα 58/13, να συσταθεί μια διακυβερνητική ομάδα εργασίας «με εντολή να εκπονήσει και να υποβάλει στο Συμβούλιο ένα σχέδιο διεθνούς νομικά δεσμευτικού μέσου για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας», αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό νέο στάδιο στην προώθηση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

2. Το επίκεντρο των εργασιών σε διεθνές επίπεδο μετατοπίζεται πλέον από την καταγραφή της φύσης, της έκτασης και των αιτίων των εκτεταμένων παραβιάσεων που υφίστανται τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, των περιορισμών και των ελλείψεων του διεθνούς πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και των ανεπαρκών διεθνών και εθνικών νομικών και πολιτικών αντιδράσεων, στη διαμόρφωση μιας διεθνούς νομικής απάντησης υπό τη μορφή ενός διεθνούς νομικά δεσμευτικού μέσου («συνθήκη» ή «σύμβαση»).[1]

3. Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε από την Παγκόσμια Συμμαχία για τα

[1] Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, μια συνθήκη είναι μια διεθνής, νομικά δεσμευτική, γραπτή συμφωνία μεταξύ δύο κρατών («διμερής») ή περισσότερων από δύο κρατών («πολυμερής»). Οι συνθήκες μπορεί επίσης να έχουν άλλες ονομασίες – για παράδειγμα, «Σύμφωνο» ή «Σύμβαση». Στο πλαίσιο των συστημάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, με εξαίρεση τα δύο Διεθνή Σύμφωνα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, οι συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα που υιοθετούνται από τον ΟΗΕ ονομάζονται συνήθως «Συμβάσεις». Στο παρόν έγγραφο οι όροι «διεθνές νομικά δεσμευτικό μέσο», «συνθήκη» και «σύμβαση» χρησιμοποιούνται εναλλακτικά.

Δικαιώματα των Ατόμων Μεγαλύτερης Ηλικίας (GAROP) ως έγγραφο συζήτησης για την οργανωτική σύνοδο της Διακυβερνητικής Ομάδας Εργασίας Ανοικτής Συμμετοχής του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ με σκοπό την εκπόνηση ενός διεθνούς νομικά δεσμευτικού μέσο για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (18 έως 20 Φεβρουαρίου 2026). Σκοπός του κειμένου είναι να προωθήσει μια ουσιαστική συζήτηση μεταξύ των κρατών μελών, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η διακυβερνητική ομάδα εργασίας θα πρέπει να προσεγγίσει την εκπόνηση του νέου νομικού μέσου.

4. Το έγγραφο διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά μιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου εννοιολογικού πλαισίου για τη συνθήκη, των βασικών αρχών της και των γενικών υποχρεώσεων των κρατών μερών της συνθήκης. Δεν προορίζεται να αποτελέσει εξαντλητική ή τελική δήλωση ή να παρέχει μια λεπτομερή πρόταση, άρθρο προς άρθρο, για μια σύμβαση.

5. Το έγγραφο βασίζεται στις διεθνείς και περιφερειακές συζητήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί την τελευταία δεκαετία και μισή σχετικά με τη βελτίωση του διεθνούς πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με σκοπό την καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και σε ένα αυξανόμενο σώμα θεωρητικής, εμπειρικής και εννοιολογικής ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας που έχει αναπτυχθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες στον τομέα αυτό.

6. Το έγγραφο δεν παραθέτει λεπτομερώς τον κατάλογο των δικαιωμάτων και των θεμάτων που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη συνθήκη, ούτε τις λεπτομέρειες των κατάλληλων διεθνών και εθνικών διαδικασιών παρακολούθησης και εφαρμογής. Ωστόσο, παρουσιάζει ορισμένες γενικές σκέψεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σχετικά με τα θέματα αυτά. Η GAROP θα παρουσιάσει περαιτέρω έγγραφα συζήτησης και προτάσεις καθώς προχωρά το έργο της Διακυβερνητικής Ομάδας Εργασίας.

7. Το έγγραφο δεν εξετάζει επίσης το σημαντικό ζήτημα των μορφών συμμετοχής των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, στη διαδικασία σύνταξης. Η GAROP έχει εξετάσει αυτά τα ζητήματα σε άλλα έγγραφα.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

8. Η σύνταξη μιας συνθήκης για τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνει ουσιαστικές και τεχνικές πτυχές. Προκειμένου μια νέα συνθήκη να είναι αποτελεσματική, πρέπει να αντιμετωπίζει με σαφήνεια τα προβλήματα, τις προκλήσεις και τα εμπόδια που έχουν εντοπιστεί, καθώς και τις βαθύτερες αιτίες τους.

9. Μια νέα συνθήκη πρέπει να είναι σαφής όσον αφορά το εννοιολογικό πλαίσιο και τις θεμελιώδεις αρχές που στηρίζουν τη δομή, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενό της. Αυτά θα καθορίσουν το υλικό πεδίο εφαρμογής της συνθήκης (τη φύση των ζητημάτων που αντιμετωπίζονται και τα ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που περιέχει), το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της (ποια πρόσωπα ή οντότητες καλύπτονται από τις υποχρεώσεις της συνθήκης) και τη σχέση και τη συμβολή της στα υφιστάμενα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι επομένως σημαντικό να καθοριστεί και να επιτευχθεί μια λειτουργική συναίνεση σχετικά με το εννοιολογικό πλαίσιο, τις θεμελιώδεις αρχές και το πεδίο εφαρμογής της νέας συνθήκης πριν από την έναρξη της λεπτομερούς σύνταξης των ατομικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

10. Ένα νέο νομικά δεσμευτικό μέσο (συνθήκη) για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας θα πρέπει να είναι ένα ολοκληρωμένο μέσο, το οποίο θα ενσωματώνει μια συνολική προοπτική μετασχηματισμού, ουσιαστικών δικαιωμάτων,κρατικών υποχρεώσεων και εθνικών και διεθνών πλαισίων λογοδοσίας.

11. Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, σε όλο το εύρος της διαφορετικότητάς τους, έχουν δικαίωμα στην πλήρη και ισότιμη απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Η συνθήκη θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την αντίληψη ότι η γήρανση αποτελεί φυσικό και καθολικό μέρος της ανθρώπινης εμπειρίας και να επιβεβαιώνει ότι η «γήρανση» ή το «να είσαι άτομο μεγαλύτερης ηλικίας» είναι κοινωνικές κατασκευές. Θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι οι εμπειρίες ενός ατόμου μεγαλύτερης ηλικίας κατά τη διάρκεια της ζωής του μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την απόλαυση των δικαιωμάτων τους και η συνθήκη θα πρέπει να δίνει προσοχή στους αλληλεπικαλυπτόμενους παράγοντες που διαμορφώνουν την εμπειρία της γήρανσης.

12. Η συνθήκη θα πρέπει επιπλέον να αναγνωρίζει ότι η εμπειρία και η έννοια της

μεγαλύτερης ηλικίας διαμορφώνονται από κοινωνικές και πολιτισμικές νόρμες και κοινωνικές προσδοκίες και δεν συνδέονται με κάποιο συγκεκριμένο χρονολογικό όριο. Συνεπώς, θα πρέπει να περιλαμβάνει μια περιγραφή των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας που να επιτρέπει την εφαρμογή ανάλογα με το πλαίσιο και να διασφαλίζει ότι οποιαδήποτε διάκριση που εκδηλώνεται λόγω αποδιδόμενης ή υποτιθέμενης μεγαλύτερης ηλικίας καλύπτεται από τη συνθήκη.

13. Η συνθήκη θα πρέπει να βασίζεται σε μια ολιστική αντίληψη για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας ως φορείς δικαιωμάτων, οι οποίοι έχουν δικαίωμα στην πλήρη νομική προσωπικότητα (συμπεριλαμβανομένης της απόλαυσης της καθολικής νομικής ικανότητας), που συμμετέχουν πλήρως στις κοινωνίες τους και που έχουν το δικαίωμα να απολαμβάνουν το πλήρες φάσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών που εγγυάται το διεθνές, περιφερειακό και εθνικό δίκαιο.

14. Η συνθήκη θα πρέπει να βασίζεται στις εμπειρίες ζωής των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να ανταποκρίνεται σε αυτές. Η πλήρης και ουσιαστική συμμετοχή και εμπλοκή αυτών και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν στη διαδικασία σύνταξης αποτελεί δικαίωμα και ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα και η αποτελεσματικότητα του νομικού μέσου.

15. Η διαδικασία σύνταξης της συνθήκης θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσει πλήρως τον πλούτο του υλικού που έχει υποβληθεί στα κράτη μέλη μέσω της Ανοικτής Ομάδας Εργασίας της Γενικής Συνέλευσης για τη Γήρανση, του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Ανεξάρτητου Εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ και άλλων διεθνών και περιφερειακών οργανισμών. Θα πρέπει επίσης να βασίζεται στο πλούσιο σώμα της υπάρχουσας επιστημονικής και ακαδημαϊκής έρευνας.

16. Η συνθήκη θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι ο ηλικιακός ρατσισμός – ο οποίος νοείται ως «τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις που στρέφονται προς άλλους ή προς τον εαυτό μας με βάση την ηλικία»[2] και οδηγούν σε διακρίσεις, αποκλεισμό, μίσος και υποτίμηση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας– είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα εμπόδια που σχετίζονται με τη στάση, το περιβάλλον και την κοινωνία, αποτελεί βασική αιτία πολλών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην μεγαλύτερη ηλικία. Η συνθήκη θα πρέπει, συνεπώς, να περιλαμβάνει υποχρεώσεις των

[2] Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κ.ά. Παγκόσμια έκθεση για την ηλικιακή διάκριση (Γενεύη, Ελβετία, 2021)

συμβαλλομένων κρατών για την εξάλειψη όλων των μορφών ηλικιακής διάκρισης και να προσδιορίζει όχι μόνο την εσωτερικευμένη και διαπροσωπική ηλικιακή διάκριση, αλλά και τις συστημικές και θεσμικές μορφές ηλικιακής διάκρισης που λειτουργούν σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης εμπειρίας. Ο συστημικός και θεσμικός ηλικιακός ρατσισμός μπορεί να εκδηλωθεί δομικά μέσω νόμων, πολιτισμικών πρακτικών, τεχνολογιών, αγορών και θεσμικού σχεδιασμού (για παράδειγμα, αλγοριθμική ηλικιακή μεροληψία, αποκλεισμός από οικοσυστήματα καινοτομίας), και η συνθήκη θα πρέπει, κατά συνέπεια, να δεσμεύει τα κράτη μέρη για την πλήρη εξάλειψη όλων των μορφών ηλικιακού ρατσισμού.

17. Η συνθήκη θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι η διάκριση λόγω ηλικίας και άλλες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας συνιστούν άρνηση του θεμελιώδους δικαιώματος στην ισότητα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

18. Η συνθήκη δεν πρέπει να έχει μόνο διορθωτικό χαρακτήρα, επιδιώκοντας την πρόληψη και την αποκατάσταση των υφιστάμενων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Πρέπει επίσης να έχει μετασχηματιστικό χαρακτήρα, καθορίζοντας στόχους και ένα πλαίσιο βασισμένο στα δικαιώματα που απαιτεί θετικές αλλαγές στις κοινωνικές δομές και τις νοοτροπίες, οι οποίες θα επιτρέψουν στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους σε όλες τις πτυχές της ζωής.

19. Η συνθήκη θα πρέπει να επιδιώκει την αναδιάρθρωση των θεσμών, αντί της απλής προσαρμογής των υφιστάμενων συστημάτων, ώστε να διευκολύνει την αυτονομία, την αυτενέργεια και τη συμμετοχή των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας, καθ' όλη τη διάρκεια της παρατεταμένης ζωής τους.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Α. Επιβεβαίωση, περαιτέρω ανάπτυξη και καινοτομία στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

20. Ένα νέο νομικά δεσμευτικό κείμενο θα πρέπει να βασίζεται στο πλήρες φάσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών που κατοχυρώνονται στις υφιστάμενες συνθήκες των Ηνωμένων Εθνών για τα

ανθρώπινα δικαιώματα και σε άλλα κείμενα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τομείς και πτυχές των δικαιωμάτων που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς ή δεν αντιμετωπίζονται καθόλου στα υφιστάμενα κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

21. Πιθανότατα θα απαιτηθούν νέες έννοιες, διατυπώσεις και ερμηνείες των υφιστάμενων δικαιωμάτων για την αντιμετώπιση τομέων που αφορούν όχι μόνο μακροχρόνια, αλλά και σχετικά πρόσφατα, ιδιαίτερα, εντονότερα ή σωρευτικά πρότυπα διακρίσεων κατά των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Οι τομείς αυτοί θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ζητήματα όπως η βία, η κακοποίηση, η παραμέληση και η εκμετάλλευση, η δια βίου μάθηση, η τεχνητή νοημοσύνη, η εργασία και η οικονομική ανεξαρτησία, η ψηφιακή πρόσβαση και ένταξη, η πρόσβαση σε παρηγορητική φροντίδα, η κλιματική αλλαγή, η προστασία των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας σε καταστάσεις καταστροφών, καθώς και οι ανθρωπιστικές έκτακτες ανάγκες και οι ένοπλες συγκρούσεις. Αντιμετωπίζοντας αυτά τα ζητήματα ρητά, η σύμβαση θα υπερβεί το πλαίσιο προστασίας που παρέχεται από τις υφιστάμενες συνθήκες.

22. Η συνθήκη θα πρέπει να επιβεβαιώσει την εφαρμογή όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας σε όλο το εύρος της ποικιλομορφίας τους. Παράλληλα, οφείλει να προσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο οι γενικές αυτές διατυπώσεις θα εφαρμόζονται σε καταστάσεις που βιώνουν συνήθως, ειδικά ή δυσανάλογα τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας που διατρέχουν κίνδυνο πολλαπλής, σωρευτικής ή διατομεακής διάκρισης.

23. Η συνθήκη θα πρέπει να διατυπωθεί ως μια σειρά διακηρύξεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, δηλώνοντας ότι απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες σε ισότιμη βάση με τους άλλους και χωρίς διακρίσεις οποιουδήποτε είδους. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων στη συνθήκη θα πρέπει να συνοδεύεται από σαφείς δηλώσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων κρατών να προωθούν, να σέβονται, να προστατεύουν και να εκπληρώνουν τα εγγυημένα δικαιώματα.

Β. Ισότητα και μη διάκριση - Απαγόρευση και πρόληψη της ηλικιακής διάκρισης και της διάκρισης λόγω ηλικίας – Ουσιαστική και μετασχηματιστική ισότητα

24. Η συνθήκη θα πρέπει να περιλαμβάνει μια γενική εγγύηση ισότητας και μη διακρίσεων λόγω ηλικίας (συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης με άλλα προσωπικά ή ομαδικά χαρακτηριστικά), επιπλέον των εγγυήσεων για άλλα ανθρώπινα δικαιώματα. Η συνθήκη θα πρέπει να περιέχει ορισμούς της ηλικιακής διάκρισης και της ηλικιακής διακριτικής μεταχείρισης κατά των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Θα πρέπει να βασίζεται και να αναπτύσσει περαιτέρω τα υφιστάμενα διεθνή πρότυπα για την ισότητα και τη μη διάκριση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατυπώνονται στις βασικές συνθήκες των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και στην πρακτική που εφαρμόζεται στο πλαίσιο αυτών. Θα πρέπει επίσης να εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους τα πρότυπα αυτά δεν έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια και παραμένουν εννοιολογικά και κανονιστικά ανεπαρκώς ανεπτυγμένα, σε σχέση με τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και τη μεγαλύτερη ηλικία.

25. Οι εγγυήσεις ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης λόγω ηλικίας στο κείμενο θα πρέπει, συνεπώς, να ενσωματώνουν τις έννοιες της ουσιαστικής και μετασχηματιστικής ισότητας[3].

26. Η συνθήκη θα πρέπει επίσης να αναγνωρίζει ρητά ότι η διατομεακή, πολλαπλή και σωρευτική διάκριση, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της διάκρισης κατά των γυναικών μεγαλύτερης ηλικίας, των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας με αναπηρίες, των αυτοχθόνων πληθυσμών μεγαλύτερης ηλικίας (μεταξύ πολλών άλλων), εμπίπτει στην απαγόρευση της διάκρισης λόγω ηλικίας.

27. Ο ορισμός της διακριτικής μεταχείρισης λόγω ηλικίας θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την άρνηση εύλογων διευκολύνσεων ή προσαρμογών για ένα άτομο μεγαλύτερης ηλικίας η έννοια αυτή θα πρέπει να ισχύει για όλα τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στη συνθήκη και να μην περιορίζεται μόνο σε έναν μικρό αριθμό δικαιωμάτων, όπως η πρόσβαση ή η απασχόληση.

28. Η συνθήκη θα πρέπει να περιλαμβάνει ρητές υποχρεώσεις για την

[3] Βλ., π.χ., τη συζήτηση αυτών των εννοιών από την Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών στη Γενική Σύσταση αριθ. 25 σχετικά με τα προσωρινά ειδικά μέτρα, CEDAW/C/GC/25 (2004)· από την Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία στη Γενική Παρατήρηση αριθ. 6 σχετικά με την ισότητα και τη μη διάκριση, CRPD/C/GC/6 (2018)· από την Επιτροπή για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα στη Γενική Παρατήρηση αριθ. 20 (Μη διάκριση στα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα (άρθρο 2, παράγραφος 2, του Διεθνούς Συμφώνου για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα), E/C.12/GC/20 (2009).

απαγόρευση και την πρόληψη της ηλικιακής διάκρισης και άλλων μορφών διακρίσεων λόγω ηλικίας από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Γ. Συνέπεια με τις υφιστάμενες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα

29. Η συνθήκη θα πρέπει να βασίζεται, να επεκτείνει και να ενισχύει τις υφιστάμενες εγγυήσεις του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα που συνάδουν με τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν εξαιρέσεις, περιορισμούς ή μείωση του επιπέδου προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εγγυώνται άλλες συνθήκες των Ηνωμένων Εθνών.

30. Η διαδικασία σύνταξης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές περιφερειακές συνθήκες και τις μη δεσμευτικές κανονιστικές δηλώσεις και πρακτικές, κατά περίπτωση, αναγνωρίζοντας τη συμβολή των εν λόγω εγγράφων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη ύπαρξης της συνθήκης ως καθολικού μέσου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των περιφερειών και πολιτισμών. Θα πρέπει επίσης να αναγνωρίσει ότι, παρά τα διάφορα αυτά μέσα και πλαίσια, τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στη συμμετοχή τους ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας και παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους σε όλα τα μέρη του κόσμου. Η συνθήκη θα πρέπει, επομένως, να διασφαλίζει ότι κανένας από τους υφιστάμενους περιορισμούς, τις εξαιρέσεις ή τις προκαταλήψεις που έχουν περιορίσει την πλήρη και ισότιμη απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας δεν θα μεταφερθεί ή θα αναπαραχθεί στις διατάξεις της: αντίθετα, πρέπει να διορθώσει τα κενά και τις ελλείψεις που ιστορικά έχουν περιορίσει την πλήρη και ισότιμη υλοποίηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην μεγαλύτερη ηλικία.

Δ. Εφαρμογή στις ενέργειες κρατικών φορέων και ιδιωτικών, μη κρατικών φορέων

31. Η συνθήκη θα πρέπει να ορίζει σαφώς τις υποχρεώσεις του κράτους και των δημόσιων αρχών να μην παραβιάζουν τα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και τις θετικές υποχρεώσεις του κράτους να διασφαλίζει την εκπλήρωση αυτών των δικαιωμάτων.

32. Η συνθήκη θα πρέπει επίσης να ορίζει ρητά τις υποχρεώσεις του συμβαλλόμενου κράτους να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει

ότι οι ιδιωτικοί φορείς δεν παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να θέσει σε εφαρμογή τις θετικές υποχρεώσεις τους ως προς αυτό.

Ε. Ρητό δικαίωμα σε ένδικα μέσα

33. Η συνθήκη θα πρέπει να εγγυάται ρητά το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αποκατάστασης βάσει της εθνικής νομοθεσίας, για παραβιάσεις των δικαιωμάτων και ελευθεριών που κατοχυρώνονται στη συνθήκη είτε από κρατικούς/δημόσιους φορείς είτε από ιδιωτικούς φορείς. Τα μέσα αποκατάστασης πρέπει να είναι προσβάσιμα στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες, χαμηλά επίπεδα αλφαβητισμού ή περιορισμένη πρόσβαση στην ψηφιακή τεχνολογία ή εκείνων που αντιμετωπίζουν άλλα εμπόδια πρόσβασης.

ΔΟΜΗ

34. Όπως προαναφέρθηκε, η νέα συνθήκη θα πρέπει να αποτελεί ένα ολοκληρωμένο μέσο, το οποίο θα εγγυάται το πλήρες φάσμα των υφιστάμενων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, και θα επιβεβαιώνει και θα προσαρμόζει την εφαρμογή τους στις συνθήκες που αντιμετωπίζουν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Θα πρέπει να περιλαμβάνει έναν πλήρη κατάλογο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και γενικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της μη διάκρισης, οι οποίες ισχύουν για όλα τα συγκεκριμένα δικαιώματα.

35. Μια άκαμπτη διαίρεση μεταξύ διαφορετικών τύπων δικαιωμάτων ενδέχεται να μην είναι κατάλληλη· ο στόχος πρέπει να είναι η διατύπωση εγγυήσεων δικαιωμάτων με τρόπο που να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά και στοχευμένα στις συνθήκες των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

36. Μια προτεινόμενη δομή θα μπορούσε να είναι:

- Προοίμιο
- Σκοπός, πεδίο εφαρμογής, έννοιες και ορισμοί
- Γενικές αρχές στις οποίες βασίζεται η σύμβαση
- Γενικές υποχρεώσεις των συμβαλλομένων κρατών που ισχύουν σε ολόκληρη τη σύμβαση
- Συγκεκριμένα ανθρώπινα δικαιώματα που πρέπει να περιλαμβάνονται στη

σύμβαση
- Μηχανισμοί εφαρμογής, παρακολούθησης, συλλογής δεδομένων και λογοδοσίας
- Τυπικά και διοικητικά θέματα.

Ι. Προοίμιο – σκηνικό και αιτιολόγηση της συνθήκης

37. Η συνθήκη θα πρέπει να περιγράφει στο Προοίμιο της τις ιστορικές και τρέχουσες κοινωνικές πρακτικές διακρίσεων και αποκλεισμού των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, οι οποίες καθιστούν αναγκαία τη σύναψη μιας νέας συνθήκης. Ειδικότερα, θα πρέπει να αναφέρεται στον ηλικιακό ρατσισμό ως ένα ευρέως διαδεδομένο φαινόμενο που ξεπερνά τα πολιτισμικά όρια και τα σύνορα και που περιορίζει άμεσα και έμμεσα την απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών από τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, με τα στερεότυπα και τις στάσεις ηλικιακού ρατσισμού να αποτελούν συχνά την αιτία διακρίσεων και άλλων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά αυτών.

38. Το Προοίμιο θα πρέπει επίσης να αναγνωρίζει ότι η αυξημένη μακροζωία των ατόμων και οι σχετικές βαθιές δημογραφικές αλλαγές έχουν μεταμορφώσει τις κοινωνίες μας, τις διαδρομές της ζωής μας και τις διαγενεακές σχέσεις, ενώ το διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν έχει ακόμη αντιμετωπίσει πλήρως ή προσαρμοστεί σε αυτές τις πραγματικότητες. Μια νέα συνθήκη παρέχει την ευκαιρία να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των καθολικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της μακροζωίας, προς όφελος των ατόμων, των κοινοτήτων και της κοινωνίας στο σύνολό της, και να ανταποκριθούμε προληπτικά στην εξελισσόμενη ανθρώπινη εμπειρία της γήρανσης. Η συνθήκη θα πρέπει να διατυπωθεί με επαρκή ευελιξία, ώστε να απαιτεί από τα κράτη να παραμένουν ευαίσθητα στις εξελισσόμενες συνθήκες γήρανσης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν μελλοντικά αναδυόμενα κενά στην προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

39. Το Προοίμιο (και άλλες διατάξεις) θα πρέπει να περιλαμβάνει αναφορά στην ποικιλομορφία των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και στη σημασία της κατανόησης της διατομεακής διάκρισης (συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών και σωρευτικών μορφών διάκρισης), σύμφωνα με την οποία η εμπειρία ενός ατόμου αντανακλά όχι μόνο την προχωρημένη ηλικία του, αλλά και άλλα χαρακτηριστικά, όπως η φυλή, η εθνικότητα, το φύλο, η αναπηρία, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η γεωγραφική απομόνωση ή μειονεξία και άλλες σχετικές καταστάσεις, καθώς και τη συσσώρευση μειονεκτημάτων κατά

τη διάρκεια της ζωής.

40. Το Προοίμιο θα πρέπει επίσης να αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο ενός νέου νομικού μέσου για τη θετική μεταμόρφωση των αφηγήσεων και των κοινωνικών κατασκευών σχετικά με τη γήρανση και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

II. Δήλωση των βασικών αρχών της Σύμβασης για τα Άτομα Μεγαλύτερης Ηλικίας

41. Η Διακυβερνητική Ομάδα Εργασίας θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει μια σειρά γενικών αρχών στα αρχικά άρθρα της Σύμβασης. Αυτές θα χρησιμεύσουν για να διατυπώσουν με σαφήνεια και συνοπτικότητα τις βασικές αξίες της Σύμβασης και να παρέχουν έναν ερμηνευτικό οδηγό που θα διατρέχει όλες τις επόμενες διατάξεις του νομικού μέσου[4]. Αυτές θα πρέπει

[4] Βλ., π.χ., Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία:
Άρθρο 3 - Γενικές αρχές
Οι αρχές της παρούσας Σύμβασης είναι οι εξής:
a. Ο σεβασμός της εγγενούς αξιοπρέπειας, της ατομικής αυτονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας να κάνει κανείς τις δικές του επιλογές, και της ανεξαρτησίας των ατόμων·
b. Η μη διάκριση
c. Πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ένταξη στην κοινωνία
d. Ο σεβασμός της διαφορετικότητας και η αποδοχή των ατόμων με αναπηρία ως μέρος της ανθρώπινης ποικιλομορφίας και της ανθρωπότητας e. Ισότητα ευκαιριών
f. Προσβασιμότητα
g. Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών
h. Σεβασμός στις εξελισσόμενες ικανότητες των παιδιών με αναπηρίες και σεβασμός στο δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες να διατηρούν την ταυτότητά τους.

Βλέπε επίσης τη Διαμερικανική Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων των

Ατόμων Μεγαλύτερης Ηλικίας, άρθρο 3: Γενικές αρχές που ισχύουν για τη Σύμβαση:

a) Προώθηση και υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας

b) Αναγνώριση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, του ρόλου τους στην κοινωνία και της συμβολής τους στην ανάπτυξη·
c) Η αξιοπρέπεια, η ανεξαρτησία, η ενεργητικότητα και η αυτονομία των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας
d) Ισότητα και μη διάκριση
e) Συμμετοχή, ένταξη και πλήρης και αποτελεσματική ένταξη στην κοινωνία·
f) Ευημερία και φροντίδα
g) Σωματική, οικονομική και κοινωνική ασφάλεια
h) Αυτοπραγμάτωση
i) Ισότητα των φύλων και προσέγγιση βάσει του κύκλου ζωής
j) Αλληλεγγύη και ενίσχυση της προστασίας της οικογένειας και της κοινότητας·
k) Κατάλληλη μεταχείριση και προνομιακή φροντίδα·
l) Διαφοροποιημένη μεταχείριση για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας

να περιλαμβάνουν, αλλά σε καμία περίπτωση να μη περιορίζονται στα ακόλουθα και θα πρέπει να συμπληρώνονται από περαιτέρω αρχές που εφαρμόζονται ειδικά στις καταστάσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας:

- Μη διάκριση
- Ισότητα, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων
- Σεβασμός της εγγενούς αξιοπρέπειας, της ατομικής αυτονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας λήψης αποφάσεων, και της ανεξαρτησίας του ατόμου
- Πλήρης, ουσιαστική και ισότιμη συμμετοχή και ένταξη στην κοινωνία
- Προσβασιμότητα
- Σύμφωνη με τα ισχύοντα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

III. Γενικές υποχρεώσεις βάσει της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

42. Η συνθήκη θα πρέπει να διατυπώνει τις γενικές υποχρεώσεις των κρατών μερών σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσον αφορά κάθε ένα από τα άρθρα που περιλαμβάνει. Αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Την υιοθέτηση όλων των κατάλληλων νομοθετικών, διοικητικών και άλλων μέτρων για την εφαρμογή των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη συνθήκη.

- Λήψη συγκεκριμένων μέτρων για τη διασφάλιση της ισότητας στο νόμο και στην πράξη.

- Την εγγύηση της προστασίας και της προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, όπου αυτό είναι σχετικό, σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα.

- Αποχή από οποιαδήποτε πράξη ή πρακτική που είναι ασυμβίβαστη με τα δικαιώματα της συνθήκης.

- Λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων για την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος των ατόμων λόγω ηλικίας, είτε ως μοναδικού παράγοντα είτε σε

---

m) Σεβασμός και εκτίμηση της πολιτιστικής πολυμορφίας·
n) Αποτελεσματική δικαστική προστασία
o) Ευθύνη του κράτους και συμμετοχή της οικογένειας και της κοινότητας στην ενεργό, πλήρη και παραγωγική ένταξη των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας στην κοινωνία, καθώς και στη φροντίδα και τη βοήθεια προς τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

συνδυασμό με έναν ή περισσότερους άλλους παράγοντες, από οποιοδήποτε πρόσωπο, οργανισμό ή ιδιωτικό φορέα.

- Λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας, για την τροποποίηση ή την κατάργηση υφιστάμενων νόμων, κανονισμών, εθίμων και πρακτικών που συνιστούν διακρίσεις λόγω ηλικίας.

- Διεξαγωγή ή προώθηση έρευνας σχετικά με τη γήρανση και τα ζητήματα που επηρεάζουν ιδιαίτερα τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, και διασφάλιση της συλλογής, ανάλυσης, αξιοποίησης και κατηγοριοποίησης των δεδομένων ανά ηλικία, χωρίς ανώτατο όριο ηλικίας, φύλο/γένος και άλλες σχετικές κατηγορίες.

- Παροχή προσβάσιμων και κατάλληλων πληροφοριών στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας σχετικά με τα δικαιώματά τους και το δικαίωμά τους σε παροχές και πόρους.

- Λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων για να καταστεί δυνατή η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας στην κοινωνία και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών για την εφαρμογή της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της εφαρμογής της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και σε άλλες διαδικασίες λήψης αποφάσεων που αφορούν ζητήματα σχετικά με τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα συμβαλλόμενα κράτη θα διαβουλεύονται στενά με αυτά και τις οργανώσεις που τους εκπροσωπούν και θα τους εμπλέκουν ενεργά.

- Ανάπτυξη πολιτικών και λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης, για την καταπολέμηση της ηλικιακής διάκρισης και την προώθηση της διαγενεακής αλληλεγγύης και συνεργασίας, καθώς και της θετικής εικόνας της γήρανσης, ενθαρρύνοντας την αξιοπρεπή και σεβαστή μεταχείριση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

43. Η σύνταξη της συνθήκης παρέχει την ευκαιρία να εξεταστούν καινοτόμες διαδικασίες παρακολούθησης και εφαρμογής παράλληλα με τις γνωστές υφιστάμενες διαδικασίες. Τέτοιες διαδικασίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν υποχρεωτικές ανεξάρτητες διεθνείς διαδικασίες

εμπειρογνωμοσύνης για την τακτική παρακολούθηση της εφαρμογής της συνθήκης από τα κράτη μέρη (συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών επικοινωνίας, υποβολής εκθέσεων και έρευνας). Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να προβλέπουν την πλήρη και ουσιαστική συμμετοχή των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και των οργανώσεων που τα εκπροσωπούν, καθώς και των εθνικών θεσμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, στη διαδικασία αυτή.

44. Η συνθήκη θα πρέπει επίσης να προβλέπει ρόλο για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ιδίως τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας) και για τα εθνικά ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην προώθηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής της συνθήκης, και θα πρέπει να εξετάζει τους ρόλους της εκτελεστικής εξουσίας, των κοινοβουλίων, των τοπικών αρχών, της δικαστικής εξουσίας και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην παρακολούθηση και την εφαρμογή της. Η εκπόνηση της παρούσας συνθήκης θα προσφέρει ευκαιρίες για τη διερεύνηση και την εφαρμογή περαιτέρω καινοτόμων μέτρων σε σχέση με τις διαδικασίες παρακολούθησης και εφαρμογής.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

45. Το ιστορικό σύνταξης της συνθήκης («προπαρασκευαστικές εργασίες»/«travaux préparatoires») μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ερμηνεία και την εφαρμογή της σύμβασης, μόλις αυτή εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ. Σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την ερμηνεία των διεθνών συνθηκών, όπως ορίζονται στα άρθρα 31 και 32 της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών του 1969[5] και ιδίως στο άρθρο 32, τα προπαρασκευαστικά έγγραφα μπορούν να λειτουργήσουν ως συμπληρωματικό μέσο ερμηνείας των διατάξεων μιας σύμβασης. Τα προπαρασκευαστικά έγγραφα των υφιστάμενων συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία έχουν διατηρηθεί και συγκεντρωθεί σε επίσημες συλλογές του ΟΗΕ ή/και σε ακαδημαϊκές πραγματείες, έχουν συχνά χρησιμοποιηθεί για την ερμηνεία των εν λόγω νομικών πράξεων από τα ίδια τα όργανα των συνθηκών, τα συμβαλλόμενα κράτη (κυβερνήσεις, δικαστήρια, κοινοβούλια), τα διεθνή δικαστήρια, τα δικαστήρια και τις επιτροπές, τους δικηγόρους, τους μελετητές και άλλους.

46. Είναι σημαντικό να υπάρχει ένα έγκυρο αρχείο των συζητήσεων που διεξάγονται στη Διακυβερνητική Ομάδα Εργασίας υπό τη μορφή επίσημων περιλήψεων ή συνοπτικών πρακτικών που εκδίδονται ως επίσημα έγγραφα

[5] https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf

των Ηνωμένων Εθνών[6]. Τα έγγραφα των συνεδριάσεων θα πρέπει επίσης να συλλέγονται και να διατίθενται σε έναν ιστότοπο που θα διατηρείται και θα παραμείνει διαθέσιμος για αναζήτηση μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Ομάδας Εργασίας[7]. Θα ήταν επίσης χρήσιμο να διατίθενται στο κοινό τυχόν ηχογραφήσεις των συνεδριάσεων της ομάδας εργασίας. Κατανοούμε ότι, εάν οι συνεδριάσεις μεταδίδονται ζωντανά μέσω του UNTV, θα είναι διαθέσιμες, αλλά συνιστούμε επίσης οι ηχογραφήσεις αυτές να συγκεντρωθούν σε έναν συγκεκριμένο ιστότοπο μαζί με άλλο υλικό της IGWG και να μην αποθηκεύονται αποκλειστικά στον ιστότοπο του UNTV. Θα πρέπει να διερευνηθεί η πιθανή χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση της διαδικασίας δημιουργίας ενός προσβάσιμου και πλήρους αρχείου τεκμηρίωσης, εάν αυτό δεν έχει ήδη γίνει.

***

[6] Η διατήρηση της δημόσιας πρόσβασης στον πλήρη ιστότοπο και στην τεκμηρίωση της Ανοικτής Ομάδας Εργασίας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τη Γήρανση είναι επίσης σημαντική για τη διαδικασία σύνταξης και για την επακόλουθη ερμηνεία της συνθήκης.
[7] Βλέπε, για παράδειγμα, το σύνολο των επίσημων εγγράφων, των ανεπίσημων εγγράφων και των περιλήψεων των ΜΚΟ σχετικά με τις διαπραγματεύσεις της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τα οποία εξακολουθούν να διατίθενται στον ιστότοπο του Τμήματος Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων του ΟΗΕ: www.un.org/development/desa/disabilities/resources/ad-hoc-committee-on-a-comprehensive-and-integralinternational-convention-on-the-protection-and-promotion-of-the-rights-and-dignity-of-persons-withdisabilities.html.